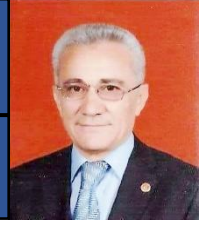

RAHİM DEMİRBAŞ ‘ORMAN DEDE’**TAYYAR
YILDIRIM**

Ben ülkeleri, kurumları, kuruluşları Rahim Demirbaş gibi ‘Deliler’in yönettiğine ve yönetmeye talip olduklarına inanıyorum. Hiçbir akıllı, kendi imkân ve imkânsızlıklarıyla; çevrelerine, ülkelerine hatta dünyaya faydaları dokunsun diye bir tek adım atmaz kimse hayatını bu işlere vakfetmez...

İşte o ‘deliler’ olmasa aslında ‘akıllı’ diye geçinen hiçbir kimse kendisine yaşam alanları bulamaz, nefes alamaz, boğulurlar bu dünyada. Onların nefes almalarını sağlayanlar, yaşama alanlarını onlara bağışlayanlar “Rahim Demirbaş Hoca gibi ‘deli’ olanlardır.

‘Delilik’ ‘veliliktir’ benim gözümde. Keşke hepimiz, öyle ‘Delilerden’ olabilsek...

“Ben bir çeşme yapar, sadece bu çevrenin insanların duasını alabilirdim. Ama ben Afrika’daki, Amerika’daki insanların soludukları oksijeni temin eden bir orman oluşturdum.” diyen bir veli...

1940 yılında Ereğli’ye bağlı çocukluğumda, gençliğimde 220 haneli olup şu an sadece hanenin yaşamını sürdürdüğü Beyören Köyünde 7 çocuklu bir ailenin en büyük çocuğu olarak dünyaya gelir. Okuma ve

yazmayı dedesinden öğrenir. Köyde ilkokul yoktur. 16 yaşına geldiğinde köylerinde yani 1956 yılında ilkokul açılır. Dolayısıyla ilkokulu okuma fırsatı bulamaz.

Köyde açılan ilkokula kayıt için müracaat eder ama öğretmenler ‘yaşının geçtiğini gerekçe göstererek ‘kayıt yapamayacaklarını ancak kendisinin okuma yazma bildiği için dışarıdan ilkokul diploması alma hakkı bulunduğunu’ söyleyerek ona yol gösterirler.

Rahim Demirbaş, Ereğli Sümer İlkokuluna müracaat eder ve dışarıdan sınavlara katılarak ilkokul diplomasını alır. İçinde hep öğretmen olma ukdesi vardır.

1957 yılında babasıyla birlikte kayıt için İvriz İlk Öğretmen Okuluna giderler ama İvriz İlk Öğretmen Okulu yöneticileri “17 yaşını geçen öğrencileri okula alamadıklarını” söylerler.

Daha sonra yaş tespiti ve yaşının daha küçük olduğu iddiasıyla mahkemeye başvururlar.

Daha ilk duruşmada hâkimin karşısına çıkar çıkmaz hâkim, “ret” der. Kendisi bu olayı, “Ben ‘ret’in ne olduğunu da bilmiyordum, orada öğrendim” diye anlatacaktır.

Mahkemeden dışarıya çıkınca babam, “Oğlum kısmet değilmiş, hâkim kabul etmedi, gel gidelim şu kalaycıya verdiğimiz kapları alalım ve köyümüze çekip gidelim” der.

Rahim Hoca, İvriz İlk Öğretmen Okuluna kaydolma hikâyesini kendi ağzından şöyle anlatır:

“Kalaycıya vardık, Babam, ‘Kaplari kalayladın mı Hayrettin Usta?’ diye sordu.”

Hayrettin Usta da babama;

“Yahu otur hele şuraya Halil, kaplar kolay, senin ‘mırırğın mırırk’ (moralin bozuk) değil gibi anlat hele ne oldu?” dedi.

“Yahu Hayrettin Usta, çocuğu geçenlerde İvriz Öğretmen Okuluna kayıt için götürmüştüm. Yaşı 17’yi geçtiği için kaydetmediler, mahkemeye başvurmuştuk, hâkim de kabul etmedi, moralim ondan bozuk.” dedi.

“Sen ne biliyorsun, çocuğun 17 yaşını geçtiğini Halil? Ver bakayım şu nüfus cüzdanını. Sen otur hele şuraya. Ben İvriz Öğretmen Okulunun kap kacaklarının kalaylanması ihalesini aldım, müdürle falan iyi tanışırız. Rahim ile beraber gidip müdüre çocuğun yaşını iyice bir hesaplatırayım hele...” deyip babam dükkânda oturur iken motosikletinin arkasına beni de bindirdi ve 12 kilometre uzaklıktaki İvriz İlk Öğretmen Okuluna doğru yola çıktık.

Bizim köy kıraç bir arazide kurulu olduğu için İvriz çayının geçtiği yerlerdeki yeşilliklere, ağaçlara baka baka, o zaman yollarda asfalt da yok, motosikletin çıkardığı tozu dumanı seyrederek okula vardık. Demek ki ta o zamandan yani çocukluğumdan yeşile, ağaca hasretim depreşiyormuş içimde...

Hayrettin Usta öğretmenlerin yanına girdi ve onlara “Şu nüfus kâğıdını bir inceleyin hele, bu çocuk okula kaydolabilir mi?” dedi. Onlar da birlikte ince eleyp sık dokudular, böldüler, çıkardılar, çarptılar, topladılar ve sadece iki günü kalmış yaşının dolmasına” diyerek hemen nehari (gündüzlü, yatsız öğrenci) olarak kaydımı yaptılar. Nasıl sevindiğimi anlatmam imkânsız. Aklımda hep babama bu müjdeyi verdiğimizde nasıl sevineceği konusu vardı... Dönünce söyledik ve o kadar sevindi ki sözlerle anlatamam...

Yalnız ben gündüzlü yani yatma, kalkma, yeme içme meselelerini kendi imkânlarımla karşılayacağım için bu defa da böyle bir sorunla karşı karşıyaydık.

Bu sebeple beni, yıllık 40 teneke buğday, bir deri peynir, bir deri sadeyağ karşılığında Çamaşırcı Mehmet amcaya teslim ettiler. Mehmet amcanın 5 çocuğu vardı ayrıca annesi falan da vardı böyle bir evdi yani kaldığım ev... Zorluğumu siz düşünün artık.”

Sonradan ‘Eğer başarılı olursam yatılı kısma geçebileceğimi’ öğrendim ve ben de derslerimdeki başarılarım sebebiyle yatılı kısma geçme imkânını buldum.

Bir gün öğretmenimin biri ders anlatıyordu. Derslikte gezinerek anlatıyordu dersi... Ben de sınıfın orta yerlerinde bir yerde oturuyordum. Yanıma gelince başımı kaldırdım ve “Yazılıyı okudun mu?” dedim. Bana hiç cevap vermedi. Teneffüse çıktığımızda işaret ederek öğrencilerin olmadığı bir yere götürdü. İvriz Öğretmen Okulunun öğretmenleri çok kaliteli insanlardı.

Beni öğrencilerin yanında rencide etmemek için tek başımayken öğüt vermek istemiş meğerse... Bana, ‘Yavrum biraz önce ben ders anlatırken bir yanlış yaptın. Öğretmenle konuşurken önce müsaade alacaksın, müsaade edilirse sorunu soracak ve ona hitap ederken ‘siz’ diye hitap edeceksin, tamam mı evladım?’ dedi ve ben de ‘Tamam.’ dedim.

Daha sonraki bir günde bir öğretmen ‘Sabah kahvaltısında ne var evladım?’ dedi. Kahvaltıda reçel ile sana yağı vardı. Tabi ben bir daha faka basar mıyım? Dersimi çok iyi almıştım çünkü. ‘Reçel ile size yağı var öğretmenim.’ dedim.

Babam az çok berberlik bilirdi. Ben de ondan tıraş etmesini şöyle böyle öğrenmişim. Babamın tıraş makinesini okula götürdüm ve öğrencileri tıraş etmeye başladım. Okulun berberi bir liraya tıraş ediyordu ben 25 kuruşa tıraş ediyordum. Böylece harçlığımı çıkarıyordum.

Daha sonra İvriz İlk Öğretmen okulunda başarılı olanların Yüksek Öğretmen Okuluna gitme imkânının olduğunu

öğrenmiştim ve daha çok çalışarak bu imkânı elde ettim. İvriz İlk Öğretmen Okulunda 5 yıl okuduktan sonra, 1959 yılında Ankara Yüksek Öğretmen Okulu açılmıştı. Ben ve bir arkadaşım daha oraya geçiş yaptık.

Orada okurken de bir arkadaşın amcası başka bir iş bulmuş ve onun boya sandığı boşa çıkmış. Ben onu temin ettim ve okulun ayakkabı boyacısı Remzi ağa vardı. O, bir liraya ayakkabı boyarken ben 25 kuruşa boyuyordum ve oradan da harçlığımı temin ediyordum. Ama derslerimi hiç aksatmıyordum.

Arkadaşlarım ayakkabı boyacılığı yaptığım için beni kınıyorlardı ama benden de harçlık alıyorlardı. Daha sonra matematiğim iyi olduğu için matematik dersleri vermeye başladım. Ders verdiğim evlerde pasta, börek ve konforlu bir çalışma ortamı vardı. O daha iyi oluyordu tabi.

O zamanlar benim aylığım 1600 liraya falan geliyordu. Gün geldi öğretmen oldum bu sefer aylığım 600 lira olmaya başladı.” diyerek de esprisini yapıyordu.

Rahim Demirbaş, Ankara Yüksek Öğretmen Okulunu, ondan sonra da Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik ve astronomi bölümünü bitirir ve Afyonkarahisar Dinar Lisesinde öğretmenliğe başlar.

Yine kendi söylemiyle; “46 sene insan olan fidanları yetiştirdim, emekli olunca da ağaç fidanlarını yetiştirmeye karar verip on binlerce fidan yetiştirdim. Bir tek gün dahi öğrencilerimin karşısına önlüksüz ve ütüsüz pantolonla çıkmadım.” diye anlatır.

Emekli olunca, “Başkalarının yaptığı gibi kahvehane köşelerinde miskin miskin oturamam.” diye düşünür ve hayal ederdi. Doğup büyüdüğü köy ve çevresi, dedesinin gençliğinde ve muhtarlık yaptığı zamanlarda ormandan geçilmezmiş.

Ceylanlar dolaşmış dağlarda. Dedesinden sonraki dönemlerde orman kesmek serbest olmuş ve baltayla değil de kazma ile kökünden sökülerek bitirilmiş o güzelim ormanlar.

Kendi çocukluk ve gençlik yıllarında “Beyören’in su doluydu belleri, mis gibi kokar idi gülleri.” Sözleri konuşulmuş. Hep çevrenin amaçsızlığı, çölleşmesi meşgul edermiş kafasını.

Önce eğitim camiasına fidanlar yetiştirmekle uğraşır yıllarca. Yurdun her bir köşesini aydınlatan, yeşerten insan fidanları yetiştirir. 1998 yılında dershaneciliği bırakmak zorunda kalarak, kıraç topraklarla fidanları buluşturmaya karar verir.

İlk önce, 18 yaşında vefat eden oğlu Yahya’nın ismini vererek ‘Yahya’nın Ormanı’nı oluşturmaya başlar. İlk fidanı, 29 Ekim 1998 yılında buluşturur toprakla...

Çok farklı haber kaynakları kendisiyle röportajlar, üniversiteler, dernekler programlar yapar.

“Demirbaş, üniversite hayali kuran oğlu Yahya’nın anısını doğada yaşatmak için adeta otun bile bitmediği çorak arazide ağaçlandırma çalışmasına başlar. Yaklaşık 20 haneli mahalledeki dağın eteğinde 500 dekar arazi satın alan Rahim öğretmenin, 21 yıl önce diktiği 40 bin fidan bugün ormana dönüşür.”

“Yaklaşık 10 kilometre mesafeden su getirerek kurduğu ağaçlandırma alanına ‘Yahya Demirbaş Ormanı’ adını ikinci orman arazisine ise ‘Rahim Demirbaş Ormanı’ ismini verir. Çeyrek asra yakın olan ‘yeşil serüveni’ne adeta varını, yoğunu harcar. Tüm birikimi ormana gider ve ormandan bir dönüşü de olmayınca epeyce zor anlar geçirir.”

“Dershanede çalışan öğretmenlerin SGK primlerini ödeyemediği için yüklü borç üstlenen ağaç sevdalısı, ormanının haczedilmesiyle karşı karşıya kalır.

Yapılandığı borçlarını ödemekte güçlük çeken Rahim öğretmenin, elleriyle diktiği ormanına ülkenin dört bir yanındaki yetiştirdiği öğrencileri sahip çıkar.

“Her iki ormanda 50 bine yakın 100 çeşit ağaç var. Ormanda, tespit edebildiğim

kadarıyla 17 çeşit kuş yuva yapıyor. Kediler, köpekler, tavuklar, kazlar ormanın neşesi..."

"Oğlumun adını verdiğim ilk ormanda 32 bin civarında fidan yetişti. Evimin de içinde yer aldığı ikinci bölümde ise 8 bin ağaç var. Toplamda 100'ün üzerinde çeşitle 40 bin ağaç yetişti. Yaklaşık 10 kilometre uzaktan boruyla getirdiğim suyu ormanın içindeki altı havuz var, orada biriktiriyorum.

70 bin metrenin üzerinde damlama sistemiyle de bu ağaçları suluyorum. Gelir getirici cins ağaçlar da diktim. Sedir, çam, meşenin yanı sıra badem, ceviz ve üzüm yetiştiriyorum. Ağaçlandırma merakım 1969 yılında başladı. Konya'dan getirdiğim palamut tohumunu dağda ektik. Tabii korunamadığı için hayatta kalan pek yok. Birkaç nadir olanı gölgelendiriyor. 1998'de 500 dekar arazi satın aldım.

Çevresini hasır telle çevirdim. 21 yılı geride bıraktık. İlk diktiğimiz ağaçlar 15 metreye ulaştı. Daha da dikmeye devam ediyorum. Kuruyanları yeniliyorum. Bu ömür olduğu sürece diyeceğim. Hedefim ormanın ayakta kalması ve ağaç sayısını 50 bine çıkarmak." Bu hedefini gerçekleştirdi Rahim Hoca...

Rahim Hoca tüm çocuklarını okutmuş.

Ormana oğlu Yahya'nın adını verdiğini anlatan Demirbaş, "Rahmetli olan çocuğum hariç hepsi üniversite okudu. Lise son sınıf öğrencisiydi. Yavrum öldü, eli daldan kesildi. 'İnşallah orman yaparsak bunlardan istifade eden insanlar ve hayvanlardan dolayı Yahya'm sevabından faydalanır, diye düşündüm. İncancımızda üç kişinin amel defteri kapanmıyor.

'Peygamberimizin kıyamet koparken bile elinizdeki fidanı toprakla buluşturun' hadisi var." diye konuştu.

"Övünmek için yapmadım"

Övünmek için yapmadım, böyle gördüm. Devlet beni okutmuş, emekli olup da

kahvehane köşelerinde vakit geçirecek değilim. Katkıda bulunmam lazım."

"Ben küçükken çok kuş yuvası bozdum. Şimdi kuşlara yuva yapma derdindeyim. Ormanda 17 çeşit kuş var, böcü, börtü, yaban hayvanları barınıyor ormanda. Bazen ormana gelenler oluyor. Moralimi bozup gidiyorlar. Diyorlar ki "Yahu arkadaş ne uğraşıyorsun sen ölünce kimse bakmayacak buralar kuruyup gidecek."

Ben de onlara; "Fatih Sultan Mehmet Han, 'Ben nasılsa öleceğim bana ne İstanbul'dan, fethinden?' demiş olsaydı şimdi biz bunları konuşmak için bile bu topraklarda bulunmayacaktık." Diyorum.

Ormanın verdiği oksijeni Afrika'daki, Amerika'daki insan bile alır. Çeşme yaptırsaydım sadece o çevrenin insanı faydalanırdı."

...

Günlerden 30 Mayıs 2025... 6 ay kadar önce geçirdiği beynine pıhtı atması sebebiyle yattığı hastaneden vefat haberi geldi.

Benim de İvriz Öğretmen Okulundan öğretmenim olan Rahim Demirbaş Hocamın cenazesi için 4 arkadaşım ile birlikte 30 Mayıs Cuma günü Ereğli'ye gittik. Cuma ve akabinde cenaze namazından sonra, doğduğu köy olan Beyören köyüne doğru konvoyla birlikte yola çıktık.

Rahim Hocamın cenazesi bana, koskoca bir ovanın en ücra bir köşesinde, hayatımda bir kez bile geçmeyeceğim bir noktada unutamayacağım bir nostaljiyi de yaşattı.

Beyören köyünden önceki Akören köyü kavşağından dönerken, önceki ve sonraki dönemlerde on binlerce öğrencinin de kahrını çekmiş olan, 1972-78 yılları arasında İvriz Öğretmen Okulunda okuduğum dönemlerde benim de kahrımı çeken ve öğrenciler arasında "Makber" ismini verdiğimiz Ereğli-Okul; Okul Ereğli arasında ulaşımımızı sağlayan servis otobüsümüzün yarisini gördüm.

Üzerinde “İvriz İlk Öğretmen Okulu” yazısı hala duruyordu. Çok şaşırdım ancak durmadan devam ettim Beyören köyüne doğru... Aracın içindeki arkadaşlarıma ‘Makber’in hikâyesini anlatınca onların da izniyle yanından epeyce uzaklaşmış olduğumuz ‘Makber’in yanına tekrar dönüp resim çekirme imkânı buldum ve duygusal anlar yaşadım.

Meğerse o köylüler araç beklerlerken yağmurdan kıştan korunsunlar diye oraya bekleme durağı olsun diye hediye edilmiş o ‘Makber’in yarısı... Diğer Yarısı da Ereğli Sanat Okulundaymış. Demem o ki Rahim Hocamın cenazesi bile farklı duygular yaşamama sebep oldu.

Rahim hocamızı büyük bir kalabalıkla birlikte, doğduğu köy olan Beyören’de toprağa verdik. Aslında o, “Beni Yahya’mın Ormanına defnedin”, diye vasiyet etmiş. Mezarını bile kendi elleriyle kazarak hazırlık yapmış. Ancak mevzuat buna izin vermediği için köy mezarlığında, en tepede bir noktaya defnedilmek durumunda kalındı.

Defin işlemini yaptıktan sonra tabiri caiz ise “Bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı.” Yüce Allah, “Rahim kulum seni yanıma aldım ancak ormanını da suladım, üzülme.” Diye bir mesaj verdi sanki insanlara...

Defin işinden sonra ikinci ormana yani ‘Rahim Demirbaş Ormanı’na geldik taziye için. Daha önce de Rahim Hoca’mızın bizleri misafir ettiği bu ormanı yeniden gezme fırsatı bulduk vefatı sebebiyle...

Şimdi; kedileri, köpekleri, o ağaçların dallarına konan bülbülleri, topraktaki böcükleri,

börtüleri, nafile Rahim Hocalarını bekliyorlar. Ağaçlar, dallarını sevecek birini yani sahiplerini arıyorlar.

Her iki havuz da ağzına kadar suyla doluydu... Ağaçlar onu bekliyor. Mahzun bir sessizlik hâkim ormanda...

Çocukları mutlaka Rahim Demirbaş’ı aratmayacak ormanın bütün sakinlerine...

Cenazede “Tarım ve Orman Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü’nün çelenklerini gördüm.

Daha önce de Cumhurbaşkanımızın eşi, kendisine ‘Sıfır Atık Çevre Kahramanları Ödülü’nü takdim etmişti.

İnşallah sağlığında çözemediklerini onun anısı hürmetine çezeceklerdir...

Allah yaptıklarının karşılığını versin ‘Orman Dede.’”

Mekânın cennet olsun inşallah Rahim Hocam.

